

Widerøe flyr sportsfiskere til Grønningen i Snåsa

Haugnes

En av de største suksesser for flytransporten har Widerøe notert seg de siste høstene. Under elgjakta har Sea-bee'en vært stasjonert i Snåsadistriktet, og i tur og orden har flyet kjørt mellom jaktterrenget og jernbanen med elgskrotter. Denne transportmåten er faktisk like billig, om ikke billigere enn på «gammelmåten» med hest og vogn, og kjøttet kommer også langt forttere fram til fryseri. Jegerne priser seg lykkelig over denne ordningen.

Nå nytter man også fly til å transportere ørretynge inn til Trøndelags fjellvatn, og i det hele tatt ser det ut til at flyet blir mer og mer alminnelig som transportmiddel ute i terrenget. Med hensyn til større transporter rekvirerer vi bare fly fra Oslo, sier Pettersen til slutt i vår lille samtale. Selv store kolly er det ingen fare med å få bragt trygt og sikkert fram til bestemmelsesstedet, sier han.

«STOR-BLANCHEN»

Av Jon Næsvold

Tydal var i gammel tid et nokså lukket sted. Vei etter nutids begreper fantes ikke — bare ride- og gangstier som fremdeles kan sees. — Bygda med sine store skog- og fjellstrekninger var således et godt gjemselssted for personer som var kommet på kant med lovens strenge håndhevere. Likeså måtte forbrytere av større eller mindre dimensjoner passere Tydal når de valgte Syltraktene som overgang på flukt til Sverige. Det fortelles at slikt forekom.

Aviser fantes ikke — telefon og radio hører jo nutiden til. All kunngjøring skjedde fra «kirkebakken» i forbindelse med de ordinære gudstjenester — og «presthelg» hadde Tydal bare fire ganger årlig. Dertil hodt klokkeren «postillesning» i kirken på de høgtidsdager som falt slik at presten ikke hadde preken.

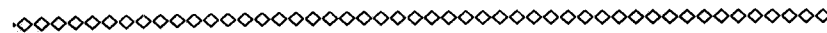
I «sommerpresthelga» engang i 1780-åra ble det fra «kirkebakken» etterlyst til pågrepelse en person, Blanche, som sannsynlig hadde stukket av mot Tydal. Da det her gjaldt en både kraftig og farlig person, måtte ingen helt alene gi seg i kast med ham — de burde være «mannsterk». Slik lød kunngjøringen.

Som vanlig var også denne «sommerpresthelga» ungdommen fra Stuggudala i flokk og følge fart til kirken, og blant disse var Lars Eriksen Stuedal, han som senere busatte Stuevold østre. Det fortelles, at da han hørte hvilke forsiktighetsregler som burde følges ved pågrepelse av Blanchen, svingte han seg rundt på skohelen og let på at han næret ingen frykt for «å gå på fussen» for seg sjøl. Lars var i sine omgivelser hodt for å være en person med krefter og pågangsmot langt over det alminnelige.

Denne sommeren var han fremdeles heime på Stuedal, hos sin svoger «Gammel-Henningen». Det var først i 1793 han busatte seg på Stuevollen. En dag han som slåttkar sammen med «Stor-Beret», sommertausa, arbeidet på Mebekkvollen ved Stugusjøen, fikk han en utenkt opplevelse. De stod ute ved slipsteinen og slipte ljå og ble «nere i vallsbredda vår en førvaksen person som bar seg åt nokså rart». Straks kom de i tanke om «Stor-Blanchen», og her kunne bli en ekstra fortjeneste — hvis det gikk som de ønsket — da en større dusør» var utlovet til de som kunne ta ham. Etter at han i all stillferdighet en tid har «ruslet fram og tilbake i vallsbredda», kom han opp på vollen, og Lars og Beret ble da sikker på, at de hadde «rette kar'n» for seg. Han spurte om de kunne gi ham noe å drikke. Det var «styggelig varmt», og han var tørstig — noe Lars fant helt trolig — «en vandringsmann måtte bli tørst i slikt veir». På ordre «tappet» Beret i en stor skål med «tykkmelk» som Lars overleverte, og idet Blanchen satte skåla for munnen, grep Lars fatt i skåla og kvelvet «tykkmelka» i ansiktet på ham, slo ham i bakken og holdt ham krampaktig fast. «Han bråka seg nå rent forferdelig for å komme løs», men intet hjelp — overmakta var for stor hos den han hadde å gjøre med. Så var det når han «skulle bakbindes», da var Beret til god hjelp. Til kvinnfolk å være skulle hun råde svære krefter. Lars ville nødig under sitt «basketak me' fussen» tilføye ham noen legemlig skade — øvrigheten skulle få ham helt uskadd i sin varetekt.

Forsvarlig bakbundet ble Stor-Blanchen av Lars og Beret ført tilgårds, og husbonden — Henning — overtok transporten til lensmannen og hevet belønningen. Lars og Beret fikk intet. Slik lyder beretningen om Stor-Blanchens pågripelse i Tydal, og den er hørt fortalt av en person som hadde den direkte fra Lars Eriksen Stuedal. All tvil om beretningens troverdighet må således være utelukket.

Familien Blanche — visstnok hørende heime i Trondheim — var iflg. Henrik Matisen betegnet som «røvere». Forsåvidt er det intet rart at det også fra andre steder innen Trøndelag fortelles om pågripelse av personer med familienavnet Blanche. Muligheten kan også være den, at det hverken var første eller siste gang Stor-Blanchen ble anholdt, da han traff sin overmann i Tydal.

MED T. T. I TROLLHEIMEN

Av Brita Halvorsen

Når en melder seg på en slik fottur uten å vite hvem de andre deltakerne er, blir en spent på hvordan det vil arte seg. Kommer man i følge med hyggelige eller mindre hyggelige mennesker, unge eller gamle? Se, det visste vi ikke før vi kom på jernbanestasjonen søndag morgen den 14. juli.

Langsmed toget ser jeg en mann med rødt bind om armen og skjønner straks at det må være Bård Norberg, som skal være turens leder. Jeg går bort til ham, hilser, blir ønsket velkommen og vist inn i vognen hvor T. T. har reserverte plasser. Der hadde allerede noen innfunnet seg, og etter å ha hilst på hverandre kom praten fort igang. Kl. 8 satte toget seg i bevegelse med Oppdal som mål, hvor vi skulle ha lastebil videre til Gjevilvasshytta. Meningen var at vi skulle kjøre lastebil til Festa bru og gå derfra, men siden det var så varmt, fikk vi bilen til å kjøre oss helt fram. Var det noen som ikke var blitt kjent da vi kom til Oppdal, ble vi iallefall humpet sammen på denne lystige kjøretur. Det var stekende sol hele dagen, så etter å ha blitt ønsket velkommen, gikk de fleste ned til «Gullkysten». Gjevilvatnet var iskaldt, men vi hadde en viking blant oss som stupte modig uti.

Etter en deilig middag og kaffe i peisestuen, begynte man etterhvert å trekke seg tilbake. Mandag skulle vi gå til Jøldalshytta, og vi hadde bestemt frokosten til kl. 8 og start en time senere. Været så meget lovende ut, passe overskyet til at det ikke ble for varmt.